

Katalog / Izvori:

1. Muzej grada Koprivnice (fotografije: *portret Đ. Estera, Obitelj Đure Estera, portret Pavla Estera (atelier Herm. Ficker, Zagreb); Otkriće i posveta grobnih spomenika Đuri Esteru & Đuri Sudeti na gradskom groblju Sv. Duha u Koprivnici 6.6.1927.; Đ. Ester & učiteljski zbor Pučke učionice u slob. i kr. gradu Koprivnici oko 1875; Grob Đure Estera 1953.g.; dokumenti u strojopisu: Pjesma koju je 17.4.1856. g. prilikom polaganja temeljnoga kamena za školsku zgradu u Koprivnici na slavu grofa Josipa Jelačića čitao Jurica Ester učenik 3. razreda u Koprivnici, komedije Redateljske neprilike, Pravnički ples, Penzionatkinja; zadaćnice iz 1885.(3kom), dopisnica Zlatka Estera Leanderu Brozoviću u Novi Vinodolski 1927., program proslave Hrvatskog učiteljskog društva za grad Koprivnicu i okolice 5/6.6.1927. u prigodi obilježavanja 35. godišnjice smrti Đure Estera; pisma Đure Estera dr. Lorencu c.kr.ravnatelju na Gimnaziji u Rieci 9.2.1860. & 24.1.1861., risanka za mladež hrvatskih pučkih škola dozvolom visoke vlade priredio Gj. Ester, 2 pisanke za mladež nižih pučkih škola priredio učitelj Gj. Ester; rukopis Đ. Ester komedije Vatrogasci*
2. Knjižnica Muzeja grada Koprivnice (knjižice komedija Đ. Estera: *Redateljske neprilike, 1875., Nos selskoga suca, Kuga; Komedije I. – Pravnički ples, Redateljske neprilike, Nakladna knjižara Vinka Vošickoga 1927.: Komedije II. – Penzionatkinja, Šoštar i ašešor. Knjižica Pogled u lučbu, prijevod Đ. Estera po A. Bernsteinu, Zagreb, 1874.)*
3. Odsjek za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Zagreb, (kazališni plakati komedija Đ. Estera izvedenih u HZK u Zagrebu na Gornjem gradu: *Redateljske neprilike 4.3.1884., Redateljske neprilike 5.3.1884., Pensionatkinja 21.3.1884., Pensionatkinja 22.3.1884., Pravnički ples 11.3.1885., Redateljske neprilike 17.1.1898., Redateljske neprilike 22.10.1892., Redateljske neprilike 27.10.1892.)*
4. Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, Portal starih novina *Hrvatska Vila, Narodne novine*, Portal starih časopisa *Napredak*
5. Privatna zbirka Ksenije Krušelj (faksimili; *Godišnjih Izvješća dječjačke i devojačke učionice u Koprivnici 1859-1875., Godišnjih Izvješća obćih pučkih školah slob. i kr. grada Koprivnice 1875-1884., Godišnjih Izvješća obćih pučkih i šegrtske škole slob. i kr. grada Koprivnice 1888-1892.*), Koprivnica

M U Z E J
G R A D A
K O P R I V N I C E

moj generator kulture Grad Koprivnica

Nakladnik: Muzej grada Koprivnice

Za nakladnika: Robert Ćimin

Autor izložbe: Dražen Ernečić

Likovni postav izložbe: Josip Fluksi, Dražen Ernečić

Suradnici: Marija Mesarić, Marin Horvat, Ksenija Krušelj

Priprema, dizajn: Dalibor Vugrinec

Fotografije: Draženka Jalšić Ernečić,

Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta HAZU, Zagreb

Tisak: Tiskara Baltazar d.o.o, Koprivnica

Naklada: 300 primjeraka

Tiskano u Koprivnici, 2017.

Izložba je realizirana uz potporu Grada Koprivnice.

Muzej grada Koprivnice
29.3. – 23.4.2017.

Đuro Ester

(Koprivnica, 1844 – Koprivnica, 1892)

koprivnički učitelj i hrvatski komediograf

O 125. godišnjici smrti Đure Estera

Muzejska izložba građom iz fundusa Muzeja grada Koprivnice, Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Zagreb te jedne privatne zbirke s bogatom građom povijesti koprivničkog školstva prikazuje životopis središnje ličnosti koprivničkog školstva druge polovice 19. stoljeća, člana Hrvatskog - pedagoškog zbora u Zagrebu te komediografa čije su se komedije uspješno prikazivale u starom Hrvatskom zemaljskom / narodnom kazalištu na Gornjem gradu u Zagrebu.

Svom rodnom gradu posvetio je cijeli svoj život. U njemu je polazio Osnovnu (dječačku, pučku) školu da bi gimnazijsko obrazovanje sticao u povijesnim hrvatskim gradovima razvijenog obrazovanja Zagrebu, Varaždinu i Senju. Nakon završenog visokog pedagoškog *preparandijalnog* obrazovanja u Beču i Zagrebu postao je 1865. godine učiteljem u Koprivnici u kojoj je službovao punih 27 godina gotovo do svoje smrti.

Kada je 17. travnja 1856. godine *hrvatski ban preuzvišeni i presvijetli gospodin grof Josip Jelačić Bužimski* posjetio Koprivnicu u prigodi polaganja temeljnog kamena za novu školsku zgradu njemu na slavu kao *hrabrom branitelju svoga naroda od strane svojih suučenicah u doličnoj harnosti izrekao je Jurica Ester učenik 3. razreda pučke škole* pjesmu prigodnicu iz koje se navodi prva strofa:

„Slavni Bane, Slavnog Naroda

Mili Otče, dobrote potoče,

Ti si laka soko tica siva,

Koj svojima oštrima očima

Sve previdiš što je sincim trjeba,

Jel nauke al komadić hljeba.“

Upravo je u toj novoj školskoj zgradi (danas Gradskoj vijećnici na središnjem koprivničkom Zrinskom trgu) dopisom školskog nadzornika od 19. travnja 1865. godine postao od 21. travnja privremenim nadomjesnim učiteljem u prvom razredu te je u toj zgradi radio cijeli učiteljski vijek.

Za njegove zasluge imenovan je *pravim članom Hrvatskog pedagoškog-književnog zbora* u Zagrebu 2. studenoga 1873. godine.

Iako je od 1877. godine poboljšivao od bolesti bubrega i proširenja srca, od koji je i umro, radio je kao ravnajući učitelj sve do proljeća, točnije 1. ožujka 1892. godine.

Kao učitelj pisao je mnogo za časopis „Napredak“ a kao prevoditelj poznat je i po prijevodu knjižice A. Bernsteina „Pogled u Lučbu“ 1874. godine. Za pučke škole priredio je temeljem Školskog zakona za Hrvatsku i Slavoniju od 1874. godine *pisanke* i *risanke* u više brojeva s brojnim uzorcima, a po odobrenju visoke zemaljske vlade.

Đuro Ester bio je i priznati komediograf svoga vremena čije su se komedije s pažnjom javnosti i kazališne kritike igrane u Hrvatskom zemaljskom

Par. Predstava 16. Par.

Narodno zemaljsko kazalište u Zagrebu.

Danas u četvrtak dne 27. listopada 1892.
prikazivati će se:

Prvi mejdan mladog Richelieu-a

Vesela igra u 2 čina, napisao Bayard, preveo A. Šenoa.
Redatelj goesp. **Andrija Tijan.**

L I C A:

Vojskovođa de Richelieu	— — — — —	Gđina pl. Fran	Baronice	— — — — —	Gđin. Savić
Vojvoda de Noailles	— — — — —	Gđin. Savić	Dobro. komaral	— — — — —	G. Žagar
Dama de Soubise	— — — — —	Gđina Verier	Maršal, vlasnik	— — — — —	G. Preradović Zv.
Chevalier de Malgou	— — — — —	G. Fran	Miškolac, muškar	— — — — —	G. Lodi
Gospođa de Noé	— — — — —	Gđina. Šimovska	Karolac	— — — — —	G. Kambalar
Dama de Belle-Chance	— — — — —	G. V. J. Anton	Kraljevski poručnik	— — — — —	G. Klein

Timofej — Dvorski gospodin.
satim:

Redateljske neprilike.

Izvorna igra u 1 činu od G. Estera.
Redatelj goesp. **Nikola Milan.**

L I C A: 19/2 1898

Nikola Blatić, trgovac	— — — — —	G. Savić	Klara, žena mu	— — — — —	Gđin. Savić
Ludmila, njegova sestra	— — — — —	Gđina Verier	Milan, otac Enkelievich	— — — — —	G. Anton
Marko Štambur	— — — — —	G. Stojković	Vladimir Kropotkin	— — — — —	G. Lodi
Marta Galvacijska, odova tula mu	— — — — —	Gđin. Savić	Prvi gradski pandur	— — — — —	G. Klein
Marka Vrančićeva, njihova kraljevica	— — — — —	Gđina. Radovanović	Željko	— — — — —	G. Vrančić
Jose Briggjević, logar	— — — — —	G. Preradović Zv.	Jedna sluga	— — — — —	G. Piva

Glasba svirati će:

Obiljež: Ouvertura k operi „Orphej u podzemnom svijetu“, 2. Struna: „Uspostoliti Ester“, Valček, 2. Donizetti: Fantazija iz opere „Lucia Lammermoor“.

Bolestrna gđin. **R. Strozzi.**

Cienu kao obično kod drame.

Početak točno u **7** a svršetak u **9¹/₂** sati.

U subota dne 28. listopada prikazivati će se:

B I S E R.

Na nepre-

kazalištu u Zagrebu. O tome govore brojni sačuvani plakati iz fundusa HAZU iz Zagreba koje po prvi puta javnosti prezentira ova izložba a iz kojih se zbog broja izvođenja na kazališnim daskama iščitava njegova najpopularnija komedija – Redateljske neprilike.

Đuro Ester je sahranjen na koprivničkom gradskom groblju Sv. Duha u glavnoj aleji u kojoj mu je o 35. godišnjici smrti zaslugom Hrvatskog učiteljskog društva za grad Koprivnicu posvećen nadgrobni spomenik koji i danas stoji.

Da ime Đure Estera i danas živi u javnoj memoriji grada Koprivnice pokazuje nekoliko situacija. Prva, da je njegovim imenom početkom posljednjeg desetljeća prošlog stoljeća nazvana jedna osnovna škola u Koprivnici (bivša O.Š. Branka Jambrešića Zrika), druga da je jedna od najstarijih koprivničkih srednjovjekovnih ulica nazvana imenom „Đuro Ester“ dok mu je na zgradu Gradske vijećnice na Zrinskom trgu (čijem kamenu temelju je upravo on pribivao) uz veliku manifestaciju 400. obljetnice školstva u Koprivnici 17. prosinca 1990. godine Matica hrvatska Koprivnica podignula spomen – ploču za zasluge razvoja školstva i kulture.

Dražen Ernečić, viši kustos

Osnovna literatura:

1. Antun Čuvaj, Građa za povijest školstva Kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas, sv.6, Zagreb, 1911.
2. Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u hrvatskoj povijesti od 925.- 1925. ur. Emilij Laszowsky, Zagreb, 1925.
3. Mato Sudeta, Kratak prikaz o životu i radu koprivničkog učitelja Gjure Estera, Književni prilog „Koprivničkih novina“ br.1., Koprivničke novine 3.1.1926., Koprivnica, 1926.
4. Leander Brozović, Građa za povijest Koprivnice, Koprivnica, 1978.
5. Ivan Peterlin, Đuro Ester – pisac stare Koprivnice, Podravski zbornik 1980, Koprivnica, 1980.
6. Dragutin Feletar, Četiri stoljeća pučkog obrazovanja u Koprivnici, Podravski zbornik 1990, Koprivnica, 1990.
7. Dražen Ernečić, Uspomene iz moje mladosti (priredeni rukopis Rudolfa Horvata), Podravski zbornik 1997, Koprivnica, 1997.
8. Ksenija Krušelj, Povijest pučkoga školstva u gradu Koprivnici I., Podravski zbornik 2010., Koprivnica, 2010.
9. Ksenija Krušelj, Povijest pučkoga školstva u gradu Koprivnici II., Podravski zbornik 2011., Koprivnica, 2011.
10. Repertoari hrvatskih kazališta 1840 - 1860 - 1980: Knjiga prva, priredio Branko Hećimović, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti; Globus, Zagreb, 1990.